

Sygn. akt V GC 318/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marianna Grzyb

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2016 roku w Ostrołęce

na rozprawie sprawy z powództwa

H. B. (nr NIP (...))

przeciwko

Towarzystwu (...) S.A. w W. (nr KRS (...))

o zapłatę 770,01 zł

orzeka:

- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda H. B. kwotę 770,01 zł (siedemset siedemdziesiąt złotych jeden grosz) z ustawowymi odsetkami od dnia 11.12.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;
- tytułem zwrotu kosztów procesu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 416,00 zł, w tym kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Marianna Grzyb

UZASADNIENIE

Powód H. B. w pozwie skierowanym przeciwko TOWARZYSTWU (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 770,01 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11.12.2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powód podał, że na podstawie umowy cesji wierzytelności nabył od poszkodowanego M. B. przysługującą mu wobec pozwanej wierzytelność z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego. Powód wydał poszkodowanemu pojazd zastępczy na okres naprawy jego samochodu, tj. od dnia 18.11.2015 r. do dnia 25.11.2015 r. Powód w dniu 27.11.2015 r. wystawił fakturę VAT i wystąpił do pozwanej o zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Do dnia wniesienia pozwu pozwana uregulowała jedynie część należności, tj. kwotę 903 zł.

W odpowiedzi na pozew TOWARZYSTWO (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 26.09.2015 r. i przyznała powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 903

zł brutto. Na w/w kwotę składała się wypłata za wskazane przez poszkodowanego 7 dni najmu pojazdu po stawce 129 zł brutto za dobę najmu. Natomiast stawka przyjęta przez powoda w wysokości 239 zł brutto nie powinna zostać uwzględniona, gdyż pozwana w dniu 28.09.2015 r., tj. niezwłocznie po zgłoszeniu szkody (w tym samym dniu) skierowała do poszkodowanego pismo, w którym poinformowała, że istnieje możliwość skorzystania z pojazdu zastępczego. Zgodnie z treścią tego pisma stawka za pojazd zastępczy klasy C wynosiła 129 zł brutto. Rozliczenie kosztów najmu nastąpiłoby bezpośrednio pomiędzy A. a firmą zajmującą się organizacją pojazdu zastępczego. Poszkodowany został tym samym poinformowany, że nie poniesie z tego tytułu żadnych kosztów. Zatem pozwana nie powinna ponosić kosztów najmu pojazdu zastępczego po stawce powoda, w sytuacji gdy oferowała poszkodowanemu możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego po stawkach znacznie niższych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 26.09.2015 r. miała miejsce kolizja drogowa. Jej sprawcą był M. N., który był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych świadczonym przez pozwaną TOWARZYSTWO (...) S.A. w W.. Na skutek kolizji pojazd marki A. (...) o nr rej. (...) został uszkodzony i wymagał naprawy. Czas naprawy w serwisie wyniósł 7 dni.

(bezsporne)

Naprawę przeprowadzono w (...) Sp. z o.o. w P.. Poszkodowany M. B. zawarł ponadto z H. B., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) H. B., umowę najmu pojazdu zastępczego, nr (...). Było to przedsiębiorstwo polecane przez autoryzowany serwis, który nie był w stanie zaoferować pojazdu zastępczego w tym samym segmencie, co samochód poszkodowanego. M. B. zależało na jak najszybszym naprawieniu pojazdu, z uwagi na planowany wyjazd na dłuższy okres czasu. Pojazdem zastępczym był samochód marki S. (...), należący do tego samego segmentu pojazdów, co samochód poszkodowanego, tj. segmentu „C”. Stawka dzienna czynszu brutto za wynajem wynosiła 239 zł. Dodatkowo ustalono opłatę za podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego w wysokości 100 zł brutto. Poszkodowany podpisał umowę najmu pojazdu zastępczego oraz odebrał pojazd zastępczy w autoryzowanym serwisie, w tym samym dniu, tj. 18.11.2015 r., w którym pozostawił własny samochód do naprawy. Ponadto poszkodowany, w dniu oddania pojazdu zastępczego, w autoryzowanym serwisie, tj. 27.11.2015 r., do powyższej umowy, zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności, w postaci prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przysługującą poszkodowanemu w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 26.09.2015 r., likwidowaną przez pozwaną TOWARZYSTWO (...) S.A. w W..

(**dowód:** umowa najmu – k. 4, protokół odbioru pojazdu samochodowego – k. 5, umowa cesji wierzytelności – k. 6, zeznania świadka M. B.)

Za wynajem samochodu zastępczego oraz jego podstawienie i odbiór powód wystawił M. B., w dniu 27.11.2015 r., fakturę VAT nr (...), na łączną kwotę 1773,01 zł brutto. Jednocześnie na mocy podpisanej z nim umowy cesji wierzytelności, wystąpił do pozwanej o zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

(**dowód:** faktura VAT nr (...) – k. 8-8v, umowa cesji wierzytelności – k. 6)

Pozwana TOWARZYSTWO (...) S.A. w W., w toku czynności likwidacyjnych nie kwestionowała swojej odpowiedzialności związanej z przedmiotową szkodą co do zasady. W piśmie z dnia 30.11.2015 r. uznała fakturę za naprawę pojazdu w całości. Natomiast faktura za wynajem pojazdu zastępczego została uznana w kwocie 903,00 zł brutto. Pozwana zweryfikowała dobową stawkę za najem do kwoty 129,00 zł brutto, wskazując jednocześnie, że powyższa stawka odpowiada stawce, za którą możliwy był, zorganizowany przez A., wynajem pojazdu zastępczego klasy C. Okres najmu został uznany w całości. Natomiast nie została uznana dodatkowa opłata za podstawienie i odbiór pojazdu od Klienta, z uwagi na fakt, że podobne opłaty powinny zawierać się w dobowej cenie wynajmu pojazdu.

(**dowód:** pismo z dnia 30.11.2015 r. – k. 14)

Wobec uznania i zapłaty przez pozwaną, z tytułu najmu pojazdu zastępczego, kwoty w wysokości tylko 903,00 zł, powód, w dniu 14.12.2015 r., skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty pozostałej kwoty w wysokości 870,01 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia wymagalności do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wskazał, iż stosuje stawki rynkowe. Do w/w pisma dołączył przykładowy cennik firmy (...), która za wynajem pojazdu zastępczego klasy „C” stosuje stawkę 240 zł netto za dobę.

(**dowód:** pismo z dnia 14.12.2015 r. – k. 9, cennik – k. 11)

W odpowiedzi na pismo powoda z dnia 14.12.2015 r. pozwana podtrzymała swoją dotychczasową decyzję i przyznaną kwotę 903,00 zł uznała za prawidłową. Jednocześnie poinformowała ona powoda, iż jeśli powyższe stanowisko uznane zostanie przez niego za niesatysfakcjonujące, przysługuje mu możliwość wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego, a także powództwo do sądu powszechnego.

(**dowód:** pismo z dnia 28.12.2015 r. – k. 13-13v)

Sąd zważył , co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Pozwana TOWARZYSTWO (...) S.A. w W., w toku czynności likwidacyjnych nie kwestionowała swojej odpowiedzialności związanej z przedmiotową szkodą co do zasady. W piśmie z dnia 30.11.2015 r. uznała fakturę za naprawę pojazdu w całości. Natomiast sporna była wysokość wynagrodzenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Faktura za wynajem pojazdu zastępczego została uznana przez pozwaną do kwoty 903,00 zł brutto. W pozostałym zaś zakresie uznała ona, że faktura nr (...) jest niezasadna. Pozwana zweryfikowała dobową stawkę za najem do kwoty 129,00 zł brutto, wskazując jednocześnie, że powyższa stawka odpowiada stawce, za którą możliwy był zorganizowany przez A. wynajem pojazdu zastępczego klasy C. Okres najmu został uznany w całości. Jednocześnie nie została również uznana dodatkowa opłata za podstawienie oraz odbiór pojazdu do i od Klienta, z uwagi na fakt, że podobne opłaty powinny zawierać się w dobowej cenie wynajmu pojazdu.

Zgodnie z treścią art. 436 k.c. w zw. z art. 435 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W myśl art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Fundusz Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz.1152 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Z art.34 ust.1 i art.36 ust. 1 w/w ustawy wynika, że odszkodowanie, które zakład ubezpieczeń, w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zobowiązany jest wypłacić poszkodowanemu, ustala się w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej, jeżeli są oni zobowiązani do odszkodowania za szkodą wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu.

Z zasady, iż zakład ubezpieczeń odpowiada w takim zakresie, w jakim odpowiada posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego, wynika że ocena roszczeń odszkodowawczych poszkodowanego, następuje na podstawie odpowiednich przepisów prawa cywilnego, określających do jakich świadczeń byłby obowiązany posiadacz lub kierowca samochodu, który spowodował wypadek.

Jak sygnalizowano, spór między stronami sprowadzał się do ustalenia wysokości wynagrodzenia za wynajem pojazdu zastępczego, które powinna pokryć strona pozwana. Pozwana zakwestionowała wysokość stawki dziennej za wynajem pojazdu zastępczego, przyjętej przez powoda oraz dodatkową opłatę za podstawienie oraz odbiór samochodu do i z warsztatu. Należy zaznaczyć, że wysokość odszkodowania należy ustalać według zasad określonych w art. 361 k.c. i art. 363 k.c. Przepis art. 361 § 1 k.c. stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wedle zaś § 2 w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie zaś z art. 363§1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Dlatego też kwota 770,01 zł została zasądzona w całości.

W świetle art. 361 k.c. do poniesionej przez poszkodowanego szkody należy zaliczyć także koszty wynajęcia samochodu zastępczego dla poszkodowanego. Co do możliwości zaliczenia kosztów najmu pojazdu zastępczego do normalnych następstw uszkodzenia samochodu Sąd Najwyższy wypowiedział się chociażby w wyroku z dnia 08 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03, Lex nr 146324). W wyroku tym Sąd Najwyższy wskazał m.in., że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania. W wyroku z dnia 5 listopada 2004 r. (sygn. akt II CK 494/03, Biul. SN 2005/3/11) Sąd Najwyższy wyraził natomiast pogląd, że jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy w postaci wymontowania do niego nowej części zamiennej, to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (art. 361 § 1 k.c.). W uzasadnieniu do pierwszego ze wskazanych wyroków Sąd Najwyższy wskazał m.in., że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową.

Pogląd ten w całej rozciągłości podziela Sąd Rejonowy.

Koszty wynajmu samochodu zastępczego są szkodą, która podlega naprawie przez zobowiązanego do tego podmiot. Na zakres jego odpowiedzialności wpływ ma oczywiście treść 361 k.c. Koszty najmu samochodu zastępczego obejmować więc mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu.

W niniejszej sprawie poza sporem był czas wynajmu pojazdu zastępczego, który wynosił 7 dni. Wynajem pojazdu zastępczego przez M. B. był konieczny. Poszkodowany mieszka w W., a pracuje w P.. Nie miał on możliwości korzystania z innego środka transportu, a pojazdem zastępczym dojeżdżał do pracy. Skorzystał on z oferty powoda, gdyż została ona mu polecona przez (...) Sp. z o.o. w P., w którym dokonał naprawy swojego samochodu, a dzięki temu mógł wszystko załatwić w jednym miejscu i w tym samym czasie. Poszkodowany podpisał umowę najmu pojazdu zastępczego oraz odebrał pojazd zastępczy w autoryzowanym serwisie, w tym samym dniu, tj. 18.11.2015 r., w którym pozostawił własny samochód do naprawy. Pozwana podniosła, że M. B. został poinformowany przez ubezpieczyciela o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego. Zgodnie z treścią wysłanego przez pozwaną do poszkodowanego pisma stawka za pojazd zastępczy klasy „C” wynosiła 129,00 zł brutto. Rozliczenie kosztów najmu nastąpiłoby bezpośrednio pomiędzy A. a firmą zajmującą się organizacją pojazdu zastępczego ((...) Sp. z o.o.). Poszkodowany nie poniósłby z tego tytułu żadnych kosztów. Wskazać jednak należy, że poszkodowany nie ma obowiązku wynajmu pojazdu zastępczego wskazanego przez ubezpieczyciela, ani też poszukiwania firmy, która wynajmuje najtaniej. Dlatego też M. B. wynajął samochód u powoda. Poszkodowany skorzystał z tej oferty zarówno z uwagi na wygodę (podpisał umowę najmu oraz

odebrał pojazd zastępczy w tym samym miejscu i czasie, w którym oddał własny samochód do naprawy), jak również na fakt, że zależało mu na jak najszybszym naprawieniu samochodu. Miał on bowiem w planie wyjazd na dłuższy okres czasu. W tym celu podpisał on również umowę cesji wierzytelności za najem pojazdu zastępczego. Wskazać należy, że praktyka bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego, w której poszkodowany zgłasza się do warsztatu, który współpracuje z przedsiębiorstwem oferującym wynajem pojazdów zastępczych i właśnie z taką firmą podpisuje umowę najmu, jest coraz powszechniejsza. W takiej sytuacji poszkodowany nie powinien być zaskakiwany koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów za najem, o ile tylko przyjęta przez przedsiębiorstwo stawka za najem pojazdu zastępczego odpowiada cenom występującym na lokalnym rynku. Wskazać przy tym należy, że przedmiotowa stawka, tj. 239,00 zł brutto, za wynajem samochodu klasy „C”, za dobę, jest stawką rynkową. Jak wynika z załączonego do akt sprawy przykładowego cennika, firma (...) w W. stosuje stawki znacznie wyższe, tj. za wynajem pojazdu klasy „C” pobiera opłatę w wysokości 295,20 zł brutto za dobę. Jednocześnie powód w przedmiotowym pozwie dochodzi od pozwanej zapłaty kwoty 770,01 zł, co oznacza, iż zrezygnował on z dochodzenia kwoty 100,00 zł, z tytułu dodatkowej opłaty za podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 436 k.c., art. 805 k.c. i art. 822 k.c. w zw. z art. art. 361 k.c. i art. 363 k.c. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 770,01 zł.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 817 k.c.

Koszty postępowania powinna ponieść w całości na podstawie art. 98 k.p.c. przegrywająca proces pozwana TOWARZYSTWO (...) S.A. w W..

Zgodnie z powołanym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Przepis ten wyraża jedną z dwóch podstawowych zasad dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca (merytorycznie albo formalnie i niezależnie od tego czy ponosi winę w prowadzeniu procesu) zobowiązana jest zwrócić swemu przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów SN – zasada prawna z dnia 23.06.1951 r. – C 67/51, OSN(C) 1951, nr 3, poz. 63; orzeczenie SN z dnia 27.08.1962 r. – II CZ 103/62, OSNC 1963, nr 7-8, poz. 171; postanowienie SN z dnia 10.09.1963 r. I CZ97/63, OSNC 1964, nr 4, poz. 85).

Ustalając wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej Sąd miał na uwadze nakład pracy, charakter sprawy, obszerność materiału dowodowego, jak również wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy i uznał, że wynagrodzenie w wysokości stawki minimalnej jest adekwatne do wymienionych okoliczności.

Z powyższych przyczyn orzeczono jak w sentencji.

SSR Marianna Grzyb